

CONTESTACIÓN SOCIAL EN BARREIROS NON TODO É SILENCIO

Comba Campoy*

O discurso fatalista paralizou durante moitos anos á xente de Barreiros, que asumía resignada que o boom construtivo era o mellor que lles podía pasar, unha vez que se confirmaba o nulo futuro do sector labrego na zona. Moitas persoas venderon as terras que tantos anos traballaran a cambio de sumas millonarias, e taponaron á vista un anaco máis da paisaxe que tecera o seu imaxinario. Hoxe os camiños que conducen ás praias, outrora percorridos a pé para traballar as leiras litorais ou recoller a ouca, están sementados de chalés sen personalidade, habitados durante dous meses ao ano por centos de persoas que elevan o consumo enerxético e de auga até niveis que o subministro municipal non pode asumir. Durante o inverno, Barreiros ameaza con converterse nun concello fantasma, inzado de urbanizacións valadas coas súas zonas deportivas privadas. As xentes do concello non son convidadas a convivir con esta nova realidade estacional.

O ACICATE 2.0

Nada semellaba desmontar ese derrotismo, tan oportuno para os responsábeis municipais. Pero había xa tempo que nalgúns sectores empezaba a abrollar o descontento fronte á destrución do contorno natural e patrimonial do concello, e a necesidade de facer algo para enfrontalo. Algunhas persoas residentes fóra por motivos laborais deriva-

dos da propia falta de proxecto para o futuro do concello, capitanearon o inicio do movemento. E valéronse, para iso, da ferramenta que lles facilitaba o traballo en rede, descentralizada e aberta á participación de calquera. A rede social máis popular (e non exenta de críticas fundadas) amparou os primeiros pasos do movemento, coa creación do grupo "Barreiros: máis talento e menos cemento", na primavera de 2010. Ás poucas semanas chegaban aos 500 amigos/as. E por primeira vez, o que fora un descontento rumiado en soidade converteuse nun berro colectivo, que cumpría levar, dunha vez, ao plano do real.

REFLEXIÓN DESDE O HUMOR

Tras unha primeira presentación no mes de xuño, sucedéronse as xuntanzas para definir os obxectivos e as primeiras accións do grupo. Insistíase en transmitir un discurso positivo que movera aos veciños e veciñas a cuestionarse o discurso oficial, polo cal o único futuro para o concello está na sobreurbanización. Propúñase protexer o patrimonio cultural e natural, como un valor de desenvolvemento económico a través de formas de turismo máis respectuosas, e reivindicar a participación da xente na toma de decisións que lles afectan en primeira instancia, como aquelas que levaron á concesión de licenzas pouco claras. O espírito do grupo, amplo e diverso na súa conformación, partía da necesidade de

recuperar as prácticas democráticas nun concello que destacou, durante as primeiras décadas do século XX, por contar cun tecido asociativo e unha cultura cooperativa que fixeron posíbel a construción de escolas ou o arranxo de prazas e camiños en réxime de man común. Un concello dinámico, cun comercio e un lecer que atraían a persoas de toda a bisbarra, que permanece na lembranza das máis maiores. Un concello onde primou o talento de moitos homes e mulleres, e cuxo espírito se pretende agora recuperar. Chamar ao talento desde o talento, desde o espírito lúdico e reivindicativo, que animara a pensar a través do riso.

Para iso, as accións do colectivo terían que contar con ese ingrediente fundamental: o talento propio. Empezouse por argallar unha grande festa, cuxo nome, en clave retranqueira, deu xa que pensar á veciñanza. A "I Festa de Exaltación do Cemento", celebrada en setembro tras dous meses de moito traballo e coa colaboración desinteresada de máis dun cento de persoas, constituíu a presentación en sociedade do colectivo. O éxito de participación, cunha ampla presenza de persoas mozas do concello, fai pensar que a estratexia escollida foi a correcta. O debate está aberto e debe continuar.

Por iso, o colectivo seguirá impulsando todo tipo de actividades en positivo, como debates sobre políticas urbanísticas ou animar ás veciñas e veciños máis maiores a que compartan con nós o Barreiros da súa mocidade. O obxectivo: axudarnos ás persoas máis novas a imaxinar outro Barreiros no futuro e contribuir a que o debate siga e non nos enterraren, unha vez máis, no silencio.

A I Festa de Exaltación do Cemento xuntou a 500 persoas do concello e de fóra.

A mañá da festa celebrouse un roteiro polos lugares emblemáticos do talento e da súa destrución.

* Comba Campoy é membra da Plataforma social "Máis talento e menos cemento".